

Tusen skäl att leva

LIVET ÄR EN GÅVA

Predikan, Korskyrkan, Borås, 28 februari 2010, Micael Nilsson

Temat för den här gudstjänsten lyder: "Livet är en gåva". Låt oss börja med ett litet bildspel och ett antal citat som starthjälp för tankeverksamheten. (BILDSPEL)

En bibeltext, Ps 139:13-18: "Du skapade mina inälvor, du vävde mig i moderlivet. Jag tackar dig för dina mäktiga under, förunderligt är allt du gör.

Du kände mig alltigenom, min kropp var inte förborgad för dig, när jag formades i det fördolda, när jag flätades samman i jordens djup.

Du såg mig innan jag föddes, i din bok var de redan skrivna, de dagar som hade formats innan någon av dem hade grytt. Dina tankar, o Gud, är för höga för mig, väldig är deras mångfald. Vill jag räkna dem är de flera än sandkornen, när jag till slutet är jag ännu hos dig."

LIVSSYN

Man talar i olika sammanhang om ordet LIVSSYN, d.v.s. hur man ser på och uppfattar livet. Om jag nu skulle vara lite svår mot dig idag så kunde jag ju ställa frågan: Vad har du för livssyn? Men det är klart att om man nu inte fått förberett sig ett antal timmar på att få den frågan är den kanske inte så enkel att besvara. Därför avstår jag från att ställa den och låter dig istället fundera vidare över din egen livssyn under det att jag predikar vidare.

Vår syn på livet kommer självklart att forma oss och i mångt och mycket bestämma vad det blir av våra liv. Jag såg t.ex. en bok i bokhandeln i fredags Med titeln: Försöker du vinna ett krig eller leva ett liv? Jag var rätt stressad när jag sprang förbi frågan och måste medge att jag inte då riktigt visste vad jag borde svara.

Låt mig ge några exempel på ett antal olika "livssyner", om det ordet nu finns. Så kan du passa på att fungera hur dessa olika inställningar till livet kan forma oss.

1. Livet är en kamp

Har du hört det sägas någon gång? Livet är en kamp. Livet är ett krig som ska vinnas, eller en slags karriär som ska klaras av. Orden om att förverkliga sig själv avslöjar kanske just en sådan livssyn. Som att vi inte riktigt är verkliga från första början och nu måste sträva efter att förverkliga oss, att bli någon, att bli till.

2. Livet är en slump

Livet är en tillfällighet. Egentligen säger ju inte evolutionsteorin någonting om Guds existens eller inte, men den används rätt ofta just som ett försök att "bli av med Gud". Ingen har velat oss. Vi är kemikalier som kokat samman i en urtidsgöl någonstans.

3. Livet är en förbrukningsvara

Det är en livssyn som på sitt sätt fångas i den gamla sången: ”En liten tid vi leva här med mycken möda och stort besvär. Hej Tomtegubbar slå i glaset och låt oss lustiga vara.” En välsedd kemist sa en gång att människan är en kemisk förbränning som flamar upp, lever några år, dör och blir till aska. Man bad då dr. George Carver, en vetenskapsman med en kristen livssyn kommentera detta. Det gjorde dr. George Carver med två ord: - Stackars människa!

4. Livet är en gåva

Detta är Bibelns syn på saken. Gud har gett oss livet. Livet är en gåva från Skaparen. Låt oss nu bara kort fundera tillsammans över hur dessa olika livssyner påverkar oss.

1. Livet är en kamp

Om livet är en uppgift att lösas blir jag en uppgiftslösare. Om livet är en kamp blir jag en stridsman. Alltså kommer jag att leva för ord som effektivitet och framgång och sedan bedöma mitt liv efter hur jag lyckas med detta. Det låter som ett hårt liv.

2. Livet är en slump

Hur påverkar det människan att inte tro att någon har menat henne? Det måste säkert föra oss in i en osäker tillvaro. Om ingen har velat mig har jag ingen att vända mig till. Jag själv, eller i bästa fall goda vänner, blir livets sista utpost i krisen. Om ingen har velat mitt liv hamnar jag i en slags existentiell ensamhet.

3. Livet är en förbrukningsvara

Ja då gäller det att skynda på. Ungdom och skönhet blir viktigare än ålderdom och erfarenhet för en åldrad människa är ju snart förbrukad. Och vad händer då med mig själv när jag åldras. Vi blir konsumenter, sekundjägare och upplevelsesökare. Med en sådan livssyn hamnar vi snart i en hopplös existentiell stress.

4. Livet är en gåva

Men om livet är en gåva, vad händer då? Den frågan ska jag dröja kvar lite längre vid. Jag ska försöka säga någonting om hur jag tror att den upptäckten kan hjälpa oss att leva mer levande och åldras med glädje. Därefter ska jag säga något om några hinder vi kan ha i våra liv för att uppleva livet som en gåva, för att sist av allt hämta några råd från Bibeln för hur vi kan få hjälp att se våra liv på det sättet.

a. Om livet är en gåva gör det mig ödmjuk

Så här säger Gud till ett upproriskt folk som vänt honom ryggen i Jes 29:16: ”Ni vänder allting upp och ner! Är leran jämställd med krukmakaren? Skall verket säga om mästaren: ”Han har inte gjort mig”?

Skall det som formats av lera säga om honom som formade det: ”Han kan ingenting”?”

Ska verket säga om mästaren: ”Han har inte gjort mig”?

Ska människan säga om Gud: Han har inte gjort oss.

Vilken dårskap. Vilket högmod. Vilken tragedi. Och vilken sorglig ensamhet. Lyssna istället på orden från Ps 119:73:

”Dina händer har gjort mig och format mig,
ge mig förstånd att lära dina bud.”

Om Någon har velat mitt liv... Om någon har format mig, då behöver jag stanna upp inför detta för att ödmjukt fråga varför? Vem är Gud? Vad ville han med mig?

b. Om livet är en gåva gör det mig tacksam

Jag har en bok därhemma som jag tycker mycket om att bläddra i. Den består av vackra bilder och korta texter och har en underbar titel, nämligen Stefan Edmans fina lilla bok "Förundran". Förundran är ett underskattat ord. Vi kanske inte har tid med sådant trams längre, effektiva, duktiga och viktiga som vi är. Vem har längre tid för förundran. Men är det ändå inte så att en kultur som tappar bort ord som vördnad, helighet och förundran är plundrad på någonting oerhört viktigt och grundläggande för ett verkligt levande liv?

c. Om livet är en gåva gör det mig nyfiken

Jag minns ju hur min nyfikenhet växte med paket högen under julgranen varje jul som liten. Där fanns gåvor. Jag ville öppna dem? Jag ville veta vad de innehöll. Om livet är en gåva från Gud gör det mig också nyfiken. Jag vill öppna livet. Jag vill se vad det innehåller. Eller som Paulus skriver, Fil 3:10-11: "Jag vill lära känna Kristus och kraften från hans uppståndelse och dela hans lidanden, genom att bli lik honom i en död som hans - kanske jag då kan nå fram till uppståndelsen från de döda." Och så en sista punkt, den allra viktigaste:

d. Om livet är en gåva så finns det en Gåvogivare

Och vad gör då en sådan upptäckt med oss? Låt oss tänka på Davids ord från Ps 139: "Du skapade mina inälvor, du vävde mig i moderlivet. Jag tackar dig för dina mäktiga under, förunderligt är allt du gör."

David kan säga "jag" i ljuset av ett stort "Du".

Jag tackar. Jag formades. Jag försöker räkna ut.

Du skapade. Du formade. Du kände mig. Du såg mig. Du tänkte något med mig och för mig. Du tar hand om mig.

I upptäckten av att livet är en gåva växer också övertygelsen fram att livet har en mening och att livets största mening är att levas i gemenskap med Gud.

SVÅRIGHETER

Får jag nu helt kort ta upp några svårigheter vi kan ha med att se våra liv som en gåva. För det kunde ju vara så att du känner det på ett helt annat sätt idag. Det kan ju t.o.m. faktiskt vara så att en och annan i ett olyckligt läge av livet kunde tycka att det låter som ett hån att få höra att livet är en gåva.

1. En sådan svårighet är vår tidiga programmering

Om vi fick lära oss av våra föräldrar att vi alltid måste vara snälla och lydiga, om vi bara bekräftades när vi var duktiga, programmerades detta effektivt in i våra små hjärnor. Vi löste koden ganska strax. Om man ska få bekräftelse ska man vara snäll och duktig. Och på den vägen blir det då så lätt med oss för resten av våra liv. Vi lever för den där bekräftelsen och vänder ut och in på oss för att passa in och vara duktiga överallt och inför alla.

Hur ska du då kunna förstå vad nåd är? Hur ska du då kunna ta till dig något sådant som en villkorlös kärlek?

2. En annan svårighet är missräkningar, svåra upplevelser, sorg och svek

Och jag håller med. Livet KÄNNES verkligen inte alltid som en gåva. Ibland känns det som en plåga. Vissa sträckor av livsstigen går genom mörka dalgångar. Och ändå har jag mött dem som gått genom mörkare dalar än jag själv utan att förbittrats. Visst kan svåra erfarenheter göra det svårt för oss att uppleva livet som en gåva. Låt oss inte tala alltför sockersött om det-

ta. Jag är lite förälskad i den äldre översättningen av Ps 46:1: "Gud är vår tillflykt och vår starkhet, en hjälp i nöden, väl beprövad." Livet är en gåva, om än inte en alldeles lätthanterlig gåva, men när livet blir väl tufft är Gud en "hjälp i nöden, väl beprövad."

3. En tredje svårighet är stress och uttröttning

Stressade människor upplever sällan livet som en gåva. Det är som om den insikten växer fram ur stillhet och eftertanke. Alltså säger Gud till oss, sena tiders stressade församling och andfådda och andefattiga lärjungar i Ps 46:10: "Lugn! Besinna att jag är Gud, upphöjd över folken, upphöjd över jorden."

Nu ska jag avsluta med att säga något om hur vi kan få hjälp att upptäcka livet som en gåva. Det är förstas ingen liten fråga. Men byter inte livssyn som man byter skjorta. Men ändå, låt oss ta en liten tid med detta.

GODA RÅD

Om du är en kristen är påståendet om att livet är en gåva säkerligen inte särskilt kontroversiellt eller nytt. Detta är vad du tror. Det är vad du bekänner. Men frågan är förstas inte bara vad du bekänner, utan också vad du känner. Hur kan vi få hjälp att ta in detta i vårt intellektuella liv så väl som i vårt känsloliv?

Låt oss lyssna till några viktiga ord från Jesus för att sedan ur dessa hämta några goda råd, Matt 6:25-34: "Därför säger jag er: bekymra er inte för mat och dryck att leva av eller för kläder att sätta på kroppen. Är inte livet mer än födan och kroppen mer än kläderna? Se på himlens fåglar, de sår inte, skördar inte och samlar inte i lador, men er himmelske fader föder dem. Är inte ni värda mycket mer än de? Vem av er kan med sina bekymmer lägga en enda aln till sin livslängd? Och varför bekymrar ni er för kläder? Se på ängens liljor, hur de växer. De arbetar inte och spinner inte. Men jag säger er: inte ens Salomo i all sin prakt var klädd som en av dem. Om nu Gud ger sådana kläder åt gräset på ängen, som i dag finns till och i morgon stoppas i ugnen, skall han då inte ha kläder åt er, ni trossvaga? Gör er därför inga bekymmer, fråga inte: Vad skall vi äta? Vad skall vi dricka? Vad skall vi ta på oss? Allt sådant jagar hedningarna efter. Men er himmelske fader vet att ni behöver allt detta. Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också. Gör er därför inga bekymmer för morgondagen. Den får själv bära sina bekymmer. Var dag har nog av sin egen plåga."

Försöker du vinna ett krig eller leva ett liv? Jag vet inte hur jag ska besvara den frågan. Jag kanske borde svara att jag försöker få till mitt liv i något som ibland känns som mitt i ett krig. Jag vet då inga bättre ord än dessa för att få hjälp att hitta balansen. Låt oss inför dessa ord från Jesus formulera oss i ett antal goda råd:

1. Stanna upp

Försök föreställa dig de människor Jesus talar till. Ser du deras kamp. Hör du deras alltför snabba och ytliga andetag. Hur ska de lösa allt: Mat, dryck, kläder att sätta på kroppen, bilen som krånglar, barnens dagis, huslånet som ska bindas om... bekymmer. Vill du gå fram till dem och fråga om de inte upplever livet som en gåva? Jag skulle rekommendera dig att låta bli.

Vad gör Jesus med dem... som liknar oss?

Han vill få dem att stanna upp. "Lugn! Besinna att jag är Gud, upphöjd över folken, upphöjd över jorden."

Men hur ska Gud få oss att stanna upp. Jesus använder sig av två andra råd för att hjälpa oss med det första:

2. Råd nummer två: Se på fåglarna

3. Råd nummer tre: Se på blommorna

Vad är det Jesus säger. Han säger att om du är så gasad att du inte har tid att se på fåglarna, och om du inte kan stanna upp för att lukta på blommorna, är du farligt illa ute. Jesus säger att du måste ta in skapelsen. Om livet är en gåva måste det också tas emot. Ta tid med tacksamheten. Tänk på vad du har att vara tacksam över.

4. Råd nummer fyra: Tänk på att den Gud som skapat allt detta har velat ditt liv

Lyssna till orden: - Din himmelske Fader vet vad du behöver. Det är i dessa ord vi börjar förstå vad för slags gåva livet är. Livet kan levas i gemenskap med Livets Gud.

5. Råd nummer fem: - Sök Gud mer än något annat

Livet är en gåva, men utan gåvogivaren blir gåvan inte helt möjlig att förstå. Därför säger Jesus: Sök först hans rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också.

EN AVSLUTANDE BÖN

Jag fann en skriven bön i ett sammanhang, som jag tyckte mycket om. Den passar väldigt bra att be just nu:

”Gud, vilken fantastisk värld Du skapat åt oss! Vi tackar dig för blommorna och för fiskarna i porlande vatten. Vi tackar dig för årstidernas växlingar och för allt som bara är. Gud, låt oss lära av din Skapelse. Hjälp oss att ibland bara vara i den. Nöjda och tacksamma